

JOULUKUU
12/2008

SISÄLTÖ

.....
JOULU ON TULOSSA
.....
JOULUTERVEHDYS
.....
ENNA-LIISA
SORSA
80 VUOTTA
.....
NAISTEN LIIKUNTA
YLI 30 VUOTTA
PUTKILAHDESSA
.....
LINTUVUOSI 2008
PUTKILAHDESSA
.....
TAIPALEENJOELLA
3-5.10.2008
.....
LUCIA-PERINTEESTÄ
.....
KARHULAN KANIT
.....
PUTKILAHDEN KYLÄLEHTI
.....
KYLÄPÄÄLLIKKÖ VAIHTUU
.....
KAAVOITUKSEN TULEVIA
PELISÄÄNTÖJÄ ESITELTIIN
PUTKILAHDESSA
.....

KIITOS ILMOITTAJILLE,
ILMAN TEITÄ TÄMÄ LEHTI EI VOISI
ILMESTYÄ TÄSSÄ LAAJUUDESSA.

.....
TILAA KYLÄLEHTI
LAHJAKSI TUTTAVALLES!
.....

Putkilahden *Kylälehti*

Putkilahden kylälehti myös internetissä:
www.putkilahti.net

Perustettu 1993.
Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Kylän paras tiedottaja.

Irtonumero
2,00 euroa

KUVA: Riitta Harjula

Rauhallista Joulua!

Joulu on tulossa

Joulu on lähellä ja juhlavalmistelut ovat käynnissä. Kodeissa riittää touhua: on siivoamista, leipomista, keittämistä, pais-tamista, joulutervehdysten lähettämistä, ostoksilla käyntiä jne.. Kaikki sujuu kuitenkin varsin hyvin totuttuun tapaan; näinhän meillä on aina tehty. Tapa luo turvallisuutta. Joulunviettokin kuuluu suomalaiseen elämäntapaan. Ellei joulua olisi, mitä silloin juhlisimme?

Joulun varsinainen juhlinta alkaa jouluaattona klo 12, kun Suomen Turku julistaa joulurauhan. Joka joulu kuulemme Brinkkalan talon parvekkeelta luettavan:

”Huomenna, jos Jumala suo, on meidän Herramme ja Vapahtajamme armorikas syntymäjuhla; ja julistetaan siis täten yleinen joulurauha kehoittamalla kaikkia tätä juhlaa asiaankuuluvalla hartaudella viettämään...”

Tämä Turun kaupungin vaalima vanha perinne on lähtöisin eurooppalaisista kaupungeista. Suomessa joulurauhaa on julistettu aina keskiajalta lähtien.

Joulun aika on varsinaista perinteiden vaalimisen aikaa. Vanhat tavat ja tottumukset luovat joulunvietollemme kuin sisällöllisen rungon, jota noudatetaan vuodesta toiseen. Jouluna käydään perhekunnittain kirkossa ja osallistutaan ”Kauneimmat joululaulut” -tilaisuuksiin. Myös kouluissa ja kerhoissa valmistaudutaan joulujuhliin harjoittelemalla niihin ohjelmaa. Tärkein

ohjelma on jouluevankeliuminäytelmä. Rak-kain jouluvirtemme ”Enkeli taivaan lausui näin...” kuuluu ehdottomana suomalaiseen jouluun. Myös vanhaa tiernapokien joulu-kuvaelmaa esitetään monissa joulujuhliissa. Talvisen pimeyden keskelle joulutunnelmia virittelee valon tuojan, Lucia-neidon kulkue lauluineen ja kynttilöineen.

Perinteiseen jouluun kuuluu myös joulupukki. Tuolla Korvatunturin valkoparralla on varsin vanha esikuva: Pyhä Nikolaus. Tämä Nikolaus oli 300-luvulla elänyt pyhimys, joka auttoi köyhiä ja muita avun tarvitsijoita pysytellen itse piilossa. Meidän joulupukkimme ei ole ihan tarkkaan noudattanut esi-isänsä tapoja, mutta hyvää mieltä ja iloa tarvitsevat kaikki, niin rikkaat kuin köyhätkin. Joulu on ilon ja valon juhla. Toivottavasti se on sitä kaikelle kansalle.

Toivotan kaikille lehtemme lukijoille

*Oikein Hyvää ja
Rauhallista Joulua!*

AUNE TURUNEN

Putkilahden KYLÄLEHTI

(ISSN 1236665X)

PERUSTETTU 1993. ILMESTYY KERRAN KUUSSA.

KUSTANTAJA: PUTKILAHDEN KYLÄSEURA RY

PUHEENJOHTAJA: TIMO SUOMINEN

SÄHKÖPOSTI: TIMO.M.P.SUOMINEN@SUOMI24.FI

OSOITE: KOUHINSALONTIE 109, 41870 PUTKILAHTI

PUHELIN: (050) 301 1493

PAINOS: 320 KPL

TILAUS: 250 (Joulukuu 2008)

PAINOAIKKA: KOPIJYVÄ OY, JYVÄSKYLÄ

KYLÄLEHDEN KEHITTÄMINEN

KYLÄLEHDEN YHTEYSHENKILÖT OTTAVAT VASTAAN

EHDOTUKSIA LEHDEN KEHITTÄMISEKSI. HEILLE VOI

TARJOTA MYÖS AINEISTOA JULKAISTAVAKSI. YHTEYSHEN-

KILÖLUETTELO OIKEALLA.

TILAUSHINNAT 1. 1. 2008 ALKAEN

PERUSHINTA EUROA 21.00/12 NUMEROA

KESTOTILAUSALENNUS EUROA 3,00 / VUOSI

SUOMEN ULKOPUOLELLE LISÄHINTA EUROA 3,00/VUOSI

IRTONUMEROT EUROA 2.00.

IRTONUMEROITA MYYDÄÄN PUTKILAHDESSA VIRRAN

PUODISSA

ILMOITUSHINNAT 1. 1. 2008 ALKAEN

PERUSHINTA 0,13 €/PALSTAMM. VÄHINTÄÄN 10 €

TOISTUVA ILMOITUS 0,10 €/PALSTAMM

TAKAKANNEN VÄRI-ILMOITUSLISÄ 0,05 €/PALSTAMM

KANNEN VÄRI-ILMOITUS 0,50 €/MM (140 MM LEVEYS)

YHDISTYSTOIMINTA SOPIMUKSEN MUKAAN

PUTKILAHDEN UUTISIA INTERNETISSÄ:

<http://www.putkilahti.net/>

PÄÄTOIMITTAJA:

AUNE TURUNEN P. (050) 464 3683

VESPUOLENTIE 1568, 41800 KORPILAHTI

SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@PUTKILAHTI.NET

MUU TOIMITUSKUNTA:

VALTO KOSKINEN, TAITTO P. (050) 563 7344

SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@PUTKILAHTI.NET

ESKO PERTTULA, ILMOITUKSET P. (0400) 762211

SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@PUTKILAHTI.NET

YHTEYSHENKILÖITÄ:

MARJA RIIKONEN, TILIT P. (0400) 647909

Uudet tilaukset:

YLLÄ MAINITUT YHTEYSHENKILÖT

AINEISTOPÄIVÄMÄÄRÄ:

ILMESTYMISKUKAUDEN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

Piparintuoksuista Joulua Putkilahteen

TILAUSTARJOILUA AMMATTITAITIDOLLA
ASIAKKAAN TOIVEIDEN MUKAAN

R-RUOKA

→ ATERIA- JA TILAUSPALVELU ←

Ritva Rahikkala

Tähtiniementie 9,
41800 Korpilahti.

P. (014) 821 459, 0400 876 875

PARTURI - KAMPAAMO

Jovi & Jaikku

JENNA: 050 528 5612
NOORA: 041 505 6317

MARTINPOLKU 13C19
41800 KORPILAHTI

Kerromme kerran viikossa
keskiviikkoisin koko pitäjän uutiset

Tilaa **KORPILAHTI** ja lue
PAIKALLISLEHTI

Kokkotie 11 C 17, 41800 KORPILAHTI
p. (014) 821 481, faksi 822 471
toimitus@korpilahtilehti.fi
ilmoitukset@korpilahtilehti.fi
www.korpilahtilehti.fi

Joulutervehdys

Päivät lyhentyvät ja valo luonnossa vähenee. Ei ole pitkä auringon käväisy taivaan sivulla keskipäivän molemmin puolin. Jäljelle jää vain hämärä ja pimeys. Nykyisinä talvina ahdistavan usein lumeton pimeys. Onneksi syttyvät valot. Adventti sytyttää kylien hämävät täyteen valoja ja joulun odotusta.

Joulun tunnelmasta meidän kannattaa nauttia. Sen valoista, tuoksuista, perinteistä, läheisistä joita voimme jouluna muistaa ja tavata. Mutta entä jos joulu näyttäytyy vain ulkoisena, etäisenä sumuna. Askareina, jotka täytyy suorittaa, vaikka sydän ei ole mukana. Jos sydämessä on vain harmautta, tyhjyyttä ja pimeyttä.

Ehkä lähestyt joulua ilman rakasta ihmistä. Ihmistä, jonka kanssa olet jakanut lukemattomat joulut. Nyt hän on poissa. Kaikki tuntuu muuttuneen, kun

tuota ihmistä ei enää ole. On vain kaipaus, joka tuntuu juuri jouluna erityisen kipeältä. Kynttilä täytyy laskea kuuraisen hautakiven edustalle.

Ehkä lähestyt joulua viha, katkeruus ja kateus sydämessä. Olet pettynyt lähimmäisiin ja koko elämään. Tässäkö tämä kaikki lopulta oli? Viha ja katkeruus hävittää myös läheisten jouluilon. Lastenkin, vaikka siinä on sentään voimaa.

Ehkä lähestyt joulua pelon vallassa. Kuinka tämä joulu menee? Onko minun ja läheiseni elämä turvattu joulunaikana ja sen jälkeen? Koristeet ovat ja kinkku kypsyy. Joulun puitteet latistaa vain pelko.

Silloin kun elämä tuntuu olevan umpikujassa, joulun sanoman ydin voi kirkastua uudella tavalla.

“Kansa, joka pimeydessä vaeltaa,

näkee suuren valon. Niille, jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus. Sinä teet runsaaksi riemun, annat suuren ilon.” Näin ennusti profeetta Jesaja joulun lapsesta, joka myöhemmin syntyi Betlehemin seimeen.

Vapahtaja, tuo ilon, rauhan ja sovinnon tuoja elää tänäkin jouluna. Jumalan seurakunnasta julistetussa elävässä Jumalan Sanassa surullinen, katkera ja pelokas voi omistaa hänet iloksi, sovinnoksi ja rauhaksi. Silloin syttyy lämmin jouluvalo sydämessä. Ei itse sytety, vaan lahjaksi saatu. Taivaasta.

SIUNATTUA JOULUNAIKAA
KORPILAHDEN SEURAKUNNAN PUOLESTA,
ANTTI KOIVISTO

ENNA-LIISA SORSA 80 VUOTTA

Enna-Liisa Sorsa os. Miettinen syntyi joulukuun 9:pnä 1928 Maaningalla. Hän oli järjestyksessä kymmenes 12-lapsisesta perheestä. Leikkivereista ei Enna-Liisalla ollut puutetta, samoin kuin työnteon taidot on oppinut kotona maalaistalon tyttärenä kasvaessaan.

Kansakoulun Enna-Liisa kävi Haapamäen koulussa Maaningalla. Koulunkäynti oli Enna-Liisalla helppoa varsinkin matikka. Eväät olisi ollut opintielle muutenkin, mutta eihän sen ajan lapsia pystytty kouluun lähettämään. Yhteiskunta ei tukenut millään lailla ja koulut olivat muutenkin kaukana. Isä oli kuollut, kun Enna-Liisa oli 14-vuotias. Aikuiseksi vartuttuaan oli lähdeittä hankkimaan elantoa maailmalta. Naapurin tyttö oli lähtenyt emännöitsijäksi Oittilaan ja niinpä hän houkutteli talon sukulaispaikkaan Jollaan Enna-Liisalle työpaikan.

Niinpä Ennan tie kulki Putkilahteen 1948. Muistan nuoruudessani opintokertohossa käydessäni kun sinne ilmestyi tummatukkainen fiksun näköinen opinhaluinen neitokainen. Yhdessä siellä opettelimme Johanna Tervosen opastuksella tervehdyspuheita ja lausuntaa tai mitä läksyksi annettiin. Nuorisoseura järjesti iltamia, joissa näitä harjoiteltuja ohjelmia esitettiin. Näissä tilaisuuksissa Onni Sorsakin tutustui Ennan kanssa. Vähitellen siitä kehittyi suhde ja he avioituivat 1954. Laurilassa oli siihen aikaan puhelinkeskus ja niin työpaikka avautui samalla emännän töitten rinnalle.

Onnin vanhemmat olivat vielä elossa ja sopeutumista kyllä tarvittiin molemmin

puolin. Mutta Ennalla ei mennyt sormi suuhun. Jokaisesta asiasta on Enna elämässä selviytynyt erinomaisesti. Lapsia syntyi kahdeksan. Oli siinä sovittamista, kun keskukseen hoito oli ensimmäisellä tilalla ja lapset toisella tilalla. Apua ei ollut kuin tilapäisesti ja lehmätkin piti käydä lypsämässä välillä. Miehet ehkä hoitivat lemmiä ja kävivät ruokaa antamassa. Tosin myöhemmin keskuksen hoito tuli vuorotyöksi, joten siihen sai yhden vuorotyöntekijän avuksi.

Eipä Kalevalassa turhaan sanota suomalaisesta emännästä: ”Tule neljänä tupahan, puusyls kynälössä, vesisanko toisessa, tilitikki hampahissa ja itse ole neljäntenä”.

Sitten kun keskus siirtyi Korpilahdelle ja myöhemmin Jyväskylään, oli Ennan siirryttävä leivän perässä mukana. Ammattitaito kun oli tullut hankittua ja Enna oli kehityskykyinen ihminen tarttumaan uusiin haasteisiin.

Näin kasvoivat lapset siinä työn ohella ja tulivat oppikouluikänsä. Enna kertoi, että ei itse ollut saanut käydä koulua. Hän halusi lapset ohjailta opintielle, ja niin koreilee kahdeksan ylioppilaslyyryä hänen rinnassaan. Varmaankin hyvät geenit, lahjakkuus, vanhempien kannustus ja hyvä esimerkki ovat olleet apuna. On vaikea ajatella ja laskea sitä työtuntien määrää mitä vanhemmilta on huvennut. Mutta se on se äidin ja isän rakkaus joka antaa voimia uhrautua, vaikka

voimat voivat joskus olla ääri rajoilla. Kaiken kodinhoidon ja ruuanlaiton on Enna-Liisa suorittanut erinomaisella ammattitaidolla ja sisukkuudella. Aina on koti ollut järjestyksessä ja puhdas. On myös ollut Luojan antamaa terveyttä, että on kaikesta selviytynyt.

Enna-Liisa on vielä jaksanut olla Putkilahden nuorisoseuran asialla koko ikänsä. Aktiivisemmin sitten, kun lapset olivat kasvaneet. On siinä kerinnyt osallistua monenlaisissa tehtävissä kylän hyväksi. Lähetystyökin on saanut osansa. Sen kaiken minkä Enna on ottanut tehtäväkseen, hän on myös kiitoksella hoitanut.

Nyt on kulunut jo seitsemäntoista vuotta eläkepäiviä ja aina Enna jaksaa vaan ahertaa. Poika Pirkka on hoitanut jo karjan ja ulkotyöt, silti riittää työtä. Suuri perhe vaatii edelleenkin voimia, kun on kahdeksan lasta puolisoineen ja yhdeksän lasta jo kolmannessa polvessa ja kaikki haluavat olla välillä mummon ja papan lähellä. On suurta rikkautta jakaa elämän kokemuksien tuomaa asiantuntemusta lapsilleen. On myös syytä suureen kiitokseen, kun on saanut lähettää kaikki lapset terveinä ja ammattitaitoisina yhteiskunnan palvelukseen.

Olen asunut Ennan naapurina lähes viisikymmentä vuotta ja usein on tehty lenkkejä yhdessä. Enna jaksaa vieläkin lenkkeillä jonkin verran. Se on pitänyt hänet pirteänä ja elinvoimaisena.

Haluan toivottaa Ennalle onnea ja siunausta elämän matkalle. Toivon vielä paljon onnellisia ja terveitä vuosia jatkossakin ja jaksamista. Elämällä on vielä paljon annettavaa ja vielä sinua tarvitaan. ”Onnellisuuden vaikea taito ei ole muuta kuin hyvin elämisen taitoa”, näin on sanonut suuri ajattelija Ducis..

TEKSTI: KIRSTI KOSKINEN

KUVA: PIRKKA SORSA

Kuva: Lasse Elfvengrén

NAISTEN LIIKUNTAA YLI 30 VUOTTA PUTKILAHDESSA

Putkilahden koululla on aistittavissa liikunnan ilo ja yhteisen toiminnan miellyttävä ilmapiiri torstai-iltaisain klo 19. Tällöin kokoontuu kansalaisopiston naisten liikuntaryhmä voimistelutunnille. Ryhmä on toiminut Putkilahden koululla jo yli 30 vuotta osana kansalaisopiston toimintaa. Tästä kuuluu kiitos kansalaisopistolle, kyläseuralle ja ennen kaikkea niille aktiivisille naisille, jotka ovat omalla osallistumisellaan pitäneet ryhmää koossa vuosikymmenien ajan. Joka vuosi on ohjaajan johdolla kokoonnuttu hakemaan lisää puhtia arkeen koulun luokasta.

Ryhmäläisistä Enna-Liisa Sorsa on ollut mukana ensimmäisestä liikuntakerrasta 70-luvulta lähtien paria välivuotta lukuun ottamatta. Hän kertoo hoitavansa kuntoansa liikuntaryhmään osallistumalla. Enna-Liisan mielestä ryhmässä koko keho ja kaikki lihasryhmät saavat toimintaa monipuolisemmin kuin itse kotona voimistelemalla. Jumppailta on hänelle tärkeä sosiaalinen tapahtuma ja mieluisa harrastus.

Liikunnalla on oikein toteutettuna vähän terveyshaittoja. Tutkimustieto on osoittanut liikunnan puutteen olevan monien yleisten sairauksien vaaraa merkittävästi lisäävä tekijä.

Liikunta on keskeinen hoitomuoto useissa pitkäaikaissairauksissa joko yksin tai

yhdistettynä muihin elintapamuutoksiin ja hoitoihin. Liikunnan avulla voi ehkäistä, hoitaa ja kuntouttaa mm. kohonnutta verenpainetta, sepelvaltimotautia, sydämen vaja-toimintaa, lihavuutta, tyypin 2 diabetesta, astmaa, keuhkohtaumaa, polven nivelrikkoa, nivelreumaa, niska- ja alaselkävaivoja sekä masennusta.

Liikunnan muodoista voimistelu on selainen, mikä sopii oikein toteutettuna lähes kaikille. Varsinkin ikääntyvälle ihmiselle voimistelu on sitä tärkeämpää mitä rauhallisempaa hänen elämänmenonsa on ja mitä vähemmän siihen sisältyy liikkeessä oloa. Kiireiselle työtä tekeväälle ihmiselle monipuoliset voimisteluliikkeet toimivat vastapainona yksipuolisille työliikkeille.

Tunnilla tehtävät lihasharjoitteet on suunniteltu liikuntaelimestön toimintakykyä ylläpitämään ja parantamaan.

Varsinkin alkutunnin lämmittelyn aikana tehostetaan hengitystä ja vilkastutetaan sydämen toimintaa ja verenkiertoa ja aineenvaihduntaa.

Tunnilla tehtävillä harjoitteilla pyritään parantamaan lihasvoimia, lisäämään lihasten, jänteiden ja nivelsiteiden joustavuutta, nivelten liikkuvuutta ja säilyttämään luusto lujana. Tavoitteena on että liikkumiseen liittyvät taidot ja notkeus, toisin sanoen koordinaatio- ja reaktiokyky sekä tasapainon

säilyttämiskyky paranevat. Yhtenä tärkeänä tavoitteena on perusmielialan paraneminen ja itseluottamuksen kohoaminen.

Liikuntatunnin ohjelma pyritään laatimaan sellaiseksi että jokainen voi oman kuntonsa ja taitonsa mukaan olla mukana. Harjoitusliikkeillä on useampi vaihtoehto helposta vaativaan ja tahdin voi itse valita. Voimistelun apuna käytetään toisinaan erilaisia välineitä, kuten keppejä, käsipainoja ja palloja.

Parhaillaan kansalaisopiston toiminnassa on liikuntaryhmillä joululoma.

Tammikuussa jatketaan jälleen ja uudet tulokkaat ovat tervetulleita mukaan. Ryhmään voi ilmoittautua paikan päällä.

PÄIVI ELFVENGREN
FYSIOTERAPEUTTI

Kuntaliitos yhdistää opistot

Jyväskylän seudun kansalaisopisto toimii Jyväskylässä, Jyväskylän maalaiskunnassa, Muuramessa ja Uuraisilla ja Pohjois-Päijänteen kansalaisopisto Korpilahdella ja Luhangassa. Vuoden 2009 alussa opistot yhdistyivät kuntaliitoksen seurauksena ja uusi opisto siirtyi Jyväskylän kaupungin hallintaan. Samalla Jyväskylän seudun kansalaisopiston kuntayhtymän toiminta loppuu.

*Pähkinänakkeli.**Kuva: Hannu Allonen*

LINTUVUOSI 2008 PUTKILAHDESSA

Menneen vuoden sääoloissa lienevät lintumaailman kannalta merkittäviä olleet lämmin, kuiva kevät ja kylmä, sateinen alkukesä. Pesintöjen onnistuminen oli monilla lintulajeilla keho, ja poikastuotto jäi vaatimattomaksi. Varsinkin kanalintujen pesiminen onnistui huonosti. Ihmisenkin oli helppo todeta hyttysten vähyys kuivan kevään ja kylmän alkukesän jälkeen.

Monelle lintuharrastajalle lintuvuosi käynnistyy talven hiljaiselon jälkeen pöllöjen aloittelussa soidinhuhuilunsa. Pöllöjen aktiivisuus taas riippuu saatavilla olevan ravinnon määrästä. Viime vuodet ovat olleet hieman vaisuja pöllönkuuntelun kannalta, kun pikkujyrsijöiden kannat ovat olleet alamaissa. Tänä vuonna odotettiin myyräkan- tojen kasvua. Putkilahden alueella havaittiin kevättalvesta viiden pöllölajin huhuilua: huuhkaja, viiru-, helmi-, varpus- ja sarvi- pöllö. Reviireitä ei kuitenkaan tuntunut olevan parhaiden vuosien malliin. Poikueita ei kylän maastosta ilmoitettu havaituiksi kesällä, mikä viittaa huonoon pesimä- nestykseen.

Putkilahden maisemat ovat Keski- Suomen lintuharrastajille suosittu retkikohde alkukesän yölaulajien kuuntelemiseksi. Tänä vuonna kylä vahvisti asemaansa hyvänä

lintupaikkana, kun Kääjinsalmen ran- taruovikoissa suristeli parin viikon ajan Kaakkois-Euroopassa asustava ruokosirkka- lintu. Tätä lajia tavataan vuosittain muuta- man kerran lähinnä kaakkoisen ja eteläisen Suomen rannikolla. Kaulushaikara on vaki- tuinen ja helposti kuultava yölintu Put- kilahden rannoilla. Tänä vuonna kuultiin enimmillään jopa viiden yksilön huhuilu. Alkukevät oli suotuisa kaulushaikaralle, ja Keski-Suomessa yhteenlaskettujen huutelu- reviirien määrä saavutti uuden ennätyksen, 106 reviiiriä. Toinen yöhuutelija, ruisräykkä, saavutti reviirien lukumäärässä ennätyksen 323 Keski-Suomen alueella, mutta omituista kyllä, yhtään havaintoa ei tehty Putkilahden pelloilla. Satakielestä tehtiin Korpilahden alueella 13 reviiirihavaintoa, näistä 11 oli Putkilahdessa.

Lintuatlaksen kartoittajat selvittelivät pesimälajeja ympäri Suomea, ja hanke tulee jatkumaan vielä kahtena tulevana vuotena. Putkilahden kylän penikulmaruudun alu- eelta täydentyivät pesimätiedot muutamalla lajilla, ja pesimälajien määrä on nyt 97. Edelleen puuttuu havaintoja melko tavallis- tenkin lajien osalta, joten yleisövihjeet ovat ensi kesänäkin tervetulleita.

Syksyn vaelluslintukausi käynnistyi omalla kohdallani mukavasti, kun syyskuun lopulla ruokinnalleni ilmestyi pähkinänak- keli. Valitettavasti se jatkoi matkaansa eikä jäänyt sen pidemmäksi aikaa; useinhan nakkeli jää koko talvikaudeksi löytäessään sopivan ruokapaikan. Nakkelihavaintoja tehtiin Keski-Suomessa muutamia syksyn mittaan, lähimmät Jyväskylässä. Samoihin aikoihin kiertelivät myös pohjantikka ja har- maapäätikka Leppälahden rantoja. Pihlajien ja koristepensaiden marjasato oli runsas, ja rastas- sekä tilhiparvilla riitti herkuteltavaa.

HANNU ALLONEN

HANNU.ALLONEN@FIMNET.FI

IDO KYLPYHUONEKALUSTEET

Putket, pumput, vesijohtotarvikkeet, muut LVI-tarvikkeet

Uponor

Myynti ja asennus
Heikki Vilkmán
19910 Tammijärvi
p. (0400) 244 362
Kotiin (014) 877 163

oras

Tuhottu bunkkeri Linnankankaalla.

TAIPALEENJOELLA

3-5.10.2008

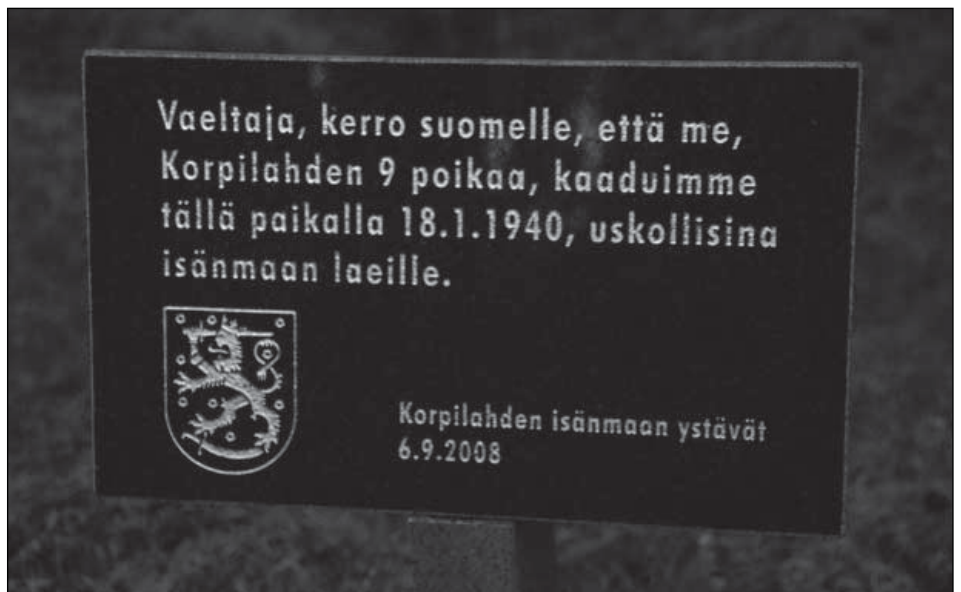
Sateinen perjantaiamu valkeni Joutsassa, kun sekalainen ryhmä kokoontui linja-autosemalle odottamaan linja-autoa Jyväskylästä. Matkan päämääränä oli Taipaleenjoki ja talvisodan taistelupaikat. Bussi, joka Jyväskylästä tuli, ei ollut mikään paikallisvuoro Jyväskylä- Joutsa- Taipaleenjoki, vaan Jouni Reinikaisen junailema sotahistoriallinen retki Taipaleenjoelle.

Rajanylityksen jälkeen kävimme Viipurissa ja sen jälkeen suuntasimme Antti Musakan Lomarantaan Pyhäjärvelle. Antin isä on ”Karjalanpoikki” ja syntyisin Pyhäjärven rannalta. Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen Antin isä perusti Lomarannan, ja nyt Antti pyörittää sitä.

Lauantaiaamuna lähdimme Taipaleenjoen talvisodan taistelupaikoille. Loppumatka tiestä ei ollut häävissä kunnossa, mutta perille päästiin. Kiertelimme eri paikoissa Taipaleenjoen ja miinaharavat olivat kovassa käytössä. Ei sieltä kyllä rautaa tarvinnut etsiä, sitä on siellä joka paikassa missä rintamat ovat olleet. Varovainen kannattaa olla, sillä siellä on vielä räjähtämättömiä ammuksia.

Sitten menimme tutustumaan Linnankankaan taistelumaastoon. Maasto täällä oli kumpuilevaa hiekkaharjua. Juoksuhautoja ja räjäytettyjä bunkkereita oli siellä täällä. Ryhmämme vetäjillä oli tieto, että tänne oli lähiaikoina viety muistokivi Korpilahden pojille. Aikamme tutkittuamme maastoa muistokivi löytyi.

Paikka oli nyt hiljainen, mitä nyt meidän pieni puheen sorina kuului harjulta. Mutta

luettuani muistokiven tekstin tuli heti ajatuksiini se hetki, kun ne yhdeksän korpilahtelaista poikaa olivat olleet täällä paikalla. Silloin täällä on ollut aivan toisenlainen tilanne. Mieleeni tuli myös Väinö Linnan teksti Tuntemattomasta Sotilaasta, kun Rokka tuli Koskelan joukkueeseen, ja Koskela kysyi Rokalta, että onko aikaisempaa rintamakokemusta, johon Rokka vastasi: ”Ka’ Talvosvas Taipaleelha myö pelättii”.

Muistokivi on varmaankin Korpilahden mustaa graniittia, teksti kivessä on:

Vaeltaja, kerro suomelle, että me, Korpilahden 9 poikaa, kaaduimme täällä paikalla 18.1.1940, uskollisina isänmaan laeille. Korpilahden isänmaan ystävät 6.9.2008.

Muistokiven takana on iso syvä pommi-kuoppa, noin 10 m halkaisijaltaan.

En tiedä, oliko yhdeksän kaatuneen joukossa putkilahtelaisia poikia, te varmaan tiedätte oliko? Mutta paikalla on käyty ja se oli kaikille mukana oleville mieleen painuva hetki.

Majapaikan isännästä vielä sen verran, että kahdelle retkeläiselle selvisi jälkeen päin, että Antti Musakka on heidän pikkuserkku. Ensi keväänä teemme taas retken Taipaleenjoelle.

TEKSTI JA KUVAT
KEIJO SUOMALAINEN
JOUTSA

LUCIA- PERINTEESTÄ

Lucian muistopäivä on kylälehden joulukuun numeron ilmestymisen aikoihin, joulukuun 13. päivä. Lucian päivää vietetään Pyhän Lucian kunniaksi. Hänen elinvaiheistaan on olemassa hieman toisistaan poikkeavia pyhimystaruja, legendoja.

Lucia syntyi ylhäiseen roomalaiseen aatelisperheeseen Italian Syrakusassa vuonna 283 jKr. Lucian isän kuoltua perhe jäi vaille holhoojaa. Ajan tavan mukaan Lucialle oli valittu sulhanen, nuori roomalainen mies. Koska perhe oli varakas, oli Lucialle varattu hyvät myötäjäiset. Lucia halusi kuitenkin siirtää naimisiinmenoa kaikin keinoin.

Erään legendan mukaan sulhanen oli rakastunut Luciaan tämän kauniiden silmien takia. Kun sulhasen ahdistelu ei näyttänyt päättyvän lainkaan, niin lopulta Lucia repi silmät päästään. Kun Neitsyt Maria näki Lucian vahvan uskon, hän antoi Lucialle entisiä kauniimmat uudet silmät. Silmien menetyksen ja takaisinsaannin takia Luciaa pidetään sokeiden ja näkövammaisten pyhimyksenä.

Lucia oli hyväntekijä ja hän halusi auttaa köyhiä ja kärsiviä. Kun Lucian äiti sairastui vakavasti, Lucia matkusti Pyhän Agathan haudalle rukoilemaan äitinsä paranemisen puolesta. Kun äiti sen ansiosta toipui, Lucia päätti kääntyä kristinuskoon ja pysyttäytyä neitsyenä Pyhän Agathan tavoin ja jakaa saamansa myötäjäiset köyhille. Siitä Lucialle varattu sulhanen ei kuitenkaan pitänyt, vaan ilmianto Lucian viranomaisille käyttäen verukkeena kristinuskoa, mikä tuolloin oli

Roomassa ankarasti kielletty. Kristityt olivat vainon kohteena.

Lucia joutui oikeuden eteen, jossa hänet todettiin syylliseksi ja tuomittiin vietäväksi porttolaan. Kun Luciaa ei pystytty millään voimin viemään sinne, hänet päätettiin polttaa roviolla. Lucia rukoili roviolla luottavaisin mielin Jumalalta pelastusta, eikä tuli pystynyt vahingoittamaan häntä. Tästä kimpantuneena pyöveli viimein pisti miekkansa neidon kurkun läpi. Lucian kuolinpäivä on joulukuun 13. vuonna 304.

Paavin johtama katolinen kirkko julisti Lucian pyhimykseksi 1300-luvulla, koska hän oli marttyyri, uskonsa vuoksi kuollut ihminen.

Lucian juhlintaa keskiajan Suomessa

Monet muinaiset suomalaiset Lucian päivän perinteen tavat ulottuvat jo aikaan ennen Pyhää Luciaa, pakanalliseen keskitalven valonjuhlaan, minkä Lucian päivä vähitellen korvasi. Nimi Lucia tulee latinan kielen sanasta ”lux”, mikä tarkoittaa ”valon tuojaa”.

Lucian päivää on vietetty Suomessa ainakin 1300-luvulta asti, ensimmäinen asiaan viittaava maininta asiakirjoissa on vuodelta 1330.

Lucian päivää vietetään hänen kuolinpäivänään 13. joulukuuta. Päivä osui pohjoisella pallonpuoliskolla vuoden pimeimpään aikaan tuolloin käytössä olleessa juliaanisisä kalenterissa. Nykyisessä gregoriaanisessa kalenterissahan pimein päivä on vajaa 10 päivää myöhemmin, 21.12.

Pakanuuden ajalta peräisin olevat uskomukset ja tavat pysyivät sitkeästi ja kansa oli tottunut pakanalliseen tapaan viettää vuoden pisintä yötä. Pisin ja pimein yö oli täynnä monenlaisia pahoja henkiä. Tällaisena yönä pimeyden voimat olivat liikkeellä, oli siis valvottava koko yö ja taisteltava taikavoimia

vastaan. Tässä taistelussa Lucia edusti valoa ja hyvyttä, pimeyttä ja pahuutta vastaan. Lucia toi valon pimeään yöhön.

Pyhää Luciaa pidetään silmäsairaiden suojeluspyhimyksenä. Keskiajan Suomesakin pyhimyksiltä pyydettiin esirukousta taudeilta varjeltumista ja niistä parantumista varten. Pyhimysten uskottiin asuvan taivaassa lähinnä Jumalaa ja Kristusta, minkä vuoksi heidän avunpyyntönsä tulivat parhaiten Jumalan kuuluville.

Pyhän Lucian merkitys Suomen kirkossa oli vähäinen ja huomaamaton. Uskonpuhdistus kielsi Suomessa 1500-luvun alkupuolella pyhimysten palvonnan.

Lucian päivän viettoa 1700-1800 luvuilla

1600-1700 -luvulla siirtyi keski-Euroopasta Saksan kautta monia joulutapoja Ruotsiin ja sieltä edelleen Suomeen. Muutokset Lucian päivän vietossa vakiintuivat 1700-luvun puolivälissä kalenteriuudistuksen seurauksena. Vuoden pimein yö ei ollut enää Lucian päivän aikaan, vaan nykyisellä paikallaan 21.12.

Ensimmäinen tieto uudeltaisesta Lucian päivän vietosta Pohjoismaissa on vuodelta 1764 Ruotsin herraskartanosta, jossa valkosiin puettu tytär tarjoi Lucian päivän aamuna kahvia ja syötävää muulle perheelle vuoteeseen. Tapa levisi vähitellen myös maalaistaloihin. Kun ei ollut sähkövaloja, kynttilät valaisivat. Tavaksi tuli sitoa kynttiläkruunu tyttären – Lucian – päähän. Kynttiläkruunu jätti kädet vapaiksi aamiaistarjontaa pitelemään.

Lucian päivää alettiin juhlaa myös ylioppilasosakunnissa sekä kouluissa kynttilöiden ja valon juhlaan. Lucian päivä osui nimittäin koulujen viimeiseen työpäivään ennen joululoman alkamista.

Suomen Lucia 2007

*Frida Andersson laskeutumassa
alas Tuomiokirkon portaita.*

Kuva: Folkhälsan/Hannes Victorzon

Nykyinen Lucia

Nykyisin tunnettu Lucianpäivän viettotapa Lucia-neitoineen ja -kulkueineen on myöhäinen ilmiö, peräisin 1900-luvulta. Stockholms Dagblad järjesti lukijoilleen vuonna 1928 ensimmäisen nykyisen kaltaisen kauneuskilpailun, jossa valittiin Tukholman Lucia. Lucian päivänä valittu kaunotar kulki pitkin Tukholman katuja kynttiläkruunu päässään ja nykymuotoinen perinne oli syntynyt.

Suomessa vastaava tapahtuma järjestettiin ensi kerran 1930, mutta maailmanlaajuisen laman takia tapahtuma hiipui parin vuoden kuluessa. Uudelleen Lucia-kulkue viriteltiin suomenruotsalaisten yhdistysten ja Hufvudstadsbladetin voimin 1949, jonka jälkeen se on jatkunut samantapaisena. Lucia-tapahtumalla kerätään varoja hyväntekeväisyyttä varten. Suomen Lucia valitaan Hufvudstadsbladetin lukijäänestyksellä.

Valittu Lucia kruunataan joulukuun 13. päivänä Helsingin tuomiokirkossa ja sen jälkeen Lucia kulkee neitoineen alas kirkon portaita ja hevosvaunuissa edelleen Finlandia-talolle seuranaan hilpeä kulkue, johon kuuluu mm. lukemattomia jouluisia satuhahmoja. Joulua edeltävinä päivinä Lucia vie iloa ja valoa sairaaloihin, vanhainkoteihin ja hoitolaitoksiin.

Lucia-perinne on Suomessa nimenomaan ruotsinkielisten ”omaa” perinnettä, mutta

nykyään jo monet suomenkielisetkin kaulapungit ja koulut valitsevat oman Luciansa.

Lucia-neidon nykyisen ilmeisen kynttiläkruunuineen on tarkoitus tuoda valoa talviyön pimeyteen. Lucialla on valkoinen puku ja siinä punainen vyö, joka symboloi Lucian marttyyrikuolemaa. Kynttiläkruunun kynttilät taas liekkejä, jotka eivät pystyneet Luciaa roviolla hänen kristinuskonsa vuoksi polttamaan.

Naisten nimeksi Lucia hyväksyttiin Suomessa 1300-luvun lopulla, mutta se säilyi koko keskiajan harvinaisena. Suomenkieliseen almanakkaan nimi Lucia (13. joulukuuta) otettiin vuonna 1705 ja se korvattiin vuonna 1928 suomenkielisellä vastineella Seija. (Lusia -> Seija). Ruotsinkielisessä almanakassa Lucia on edelleen.

Teppo Moilanen on tullut tutustumaan mummolan naapuriin muuttaneisiin lemmikkeihin, Mattiin ja Maijaan, jotka ihmettelevät talven menoa Ansan sylissä. Kuva: Katri Ruth

Karhulan kanit

Seppo Sorvalin ja Ansa Tuomisen isännöi-

män Karhulan navetta on ollut yli 20 vuotta pelkästään hiirien ja mahdollisesti hämähäkkien suoja. Tänä syksynä sinne muutti talviasuntoon Matti ja Maija, ranskanpitkäkorkvakaniinit. Muuttomatka 4.9. syntyneillä pitkäkörvilla ei ollut pitkä, ne ovat naapurin Irma Turman kasvatteja. Saman pesueen viisi tyttökaniä etsii vielä kotia. Ranskanpitkäkorkvakaniini kasvaa melko

suureksi, kesäksi sisaruksille onkin luvassa lisätalaa piha-aitauksessa. Ansa lupaa, että Sepon veljentytär Hilla Sorvali saa kesällä hoitaa Maijaa ja naapurissa mummolassa vieraileva Teppo Moilanen taas Mattia. Karhulan väki toivottaa Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta kaikille lehden lukijoille!

KATRI RUTH

Putkilahden Kylälehti

Putkilahden kylälehti ilmestyy vuonna 2009 edelleen kerran kuukaudessa. Lehden tilausmaksulaskut tulevat joulukuun lehden mukana. Tammikuun lehti lähetetään kaikille uusille ja vanhoille tilaajille. Helmikuusta lähtien lehti lähetetään vain niille tilaajille, jotka ovat suorittaneet lehden tilausmaksun eräpäivään 11.1.2009 mennessä.

Kylälehdin tilaushinnat vuonna 2009 ovat: vuositilaus 21 euroa/vuosi, kestopilaus 18 euroa/vuosi, irtonumero Virran Puodissa 2 euroa/kpl.

Toivotamme kaikille lukijoillemme ja yhteistyökumppaneillemme

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Putkilahden Kylälehti

Putkilahden Kyläseura ry

Kyläpäällikkö vaihtuu

Timo Suomisen nelivuotinen työrupeama kyläseuran puheenjohtajana päättyä ja tilalle tulee Marjo Merivirta vuoden 2009 alusta alkaen. Marjo on Putkilahden keskikylän

uudisasukas vuodelta 2006. Kylän elämään hän on tutustunut mm. kyläseuran johdotokunnan jäsenenä, 4H-kerhon vetäjänä ja aktiivisena koiraihmisena. Toivomme uudelle kyläpäällikölle menestystä ja monipuolista kyläläisten tukea.

Mitä uutta haluat tuoda Putkilahden kyläseuratoimintaan?

– Vankkaa tiimityötä.

Miltä tämä kylä sinusta näyttää?

– Täältä tapaa yhteisöllisyyttä ja toisista välittämistä. (VK)

KAAVOITUKSEN TULEVIA PELISÄÄNTÖJÄ ESITELTIIN PUTKILAHDESSA

Aluearkkitehdin virassa toimiva Julia Virtanen oli saapunut talvisena maanantai-iltana 24.11. kertomaan kaavoituksesta kyläläisille. Tilaisuuteen saapui juuri sopiva joukko kyläläisiä täyttämään ison pöydän reunat, jonka reunalta hän esitteli materiaaliaan ja karttojaan.

Parhailtaan Virtasella on meneillään koko Korpilaahtea koskeva maankäytön esiselvitys. Runsaasti erilaista materiaalia joudutaan yhtenäistämään Jyväskylän kaupungin suunnittelutoimen käyttöön ja tietoa keräämään Korpilahden alueen rakentamisesta sekä kaavoitustarpeista. Tikkalan osayleiskaavan eteenpäin vieminen on sekin hänen työlistallaan.

Aluksi esiteltiin erilaista Korpilahden aluetta koskevaa esiselvitysmateriaalia ja sitä oli varsin paljon: kaavaa tehtäessä suuri tietomäärä on sovittava yhteen toimivaksi ratkaisuksi. On otettava mukaan mm. asukkaat, ympäristö ja luonto, yhteiskunnan yleisen kehittämisen vaatimukset, elinkeino-toiminnan tarpeet, kulttuuri, historiallisesti tai maisemiltaan arvokkaan ympäristön vaaliminen sekä parhaansa mukaan arvioitava tuleviakin tarpeita. Kaavan laadinta on iso kompromissi.

Kaavoitusta on kolmentasoista: maakuntakaavassa määrätään yleispiirteisesti erilaisten yhdyskuntarakenteiden sijoittelu mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla (esim. uudet liikenneväylät, teollisuusalueet, suojelualueet). Kuntatasolla yleiskaavalla säädellään alueellisen rakentamisen sijoittumista. Yleiskaava on tyypillisesti isomman kyläalueen tai ranta-alueiden kaava, joka määrittää mm. uudisrakentamisen sijainnin tai rantarakentamisoikeudet. Rakentamista säädellään yksityiskohtaisimmin asemakaavalla, pienimmällä alueella. Asemakaava voi olla esimerkiksi pienen kaupunginosan rakentamismääräyksiä sisältävä tai yksityisen maanomistajan pienehkölle ranta-alueelle teettämä kaava.

Tilaisuudessa tarkasteltiin myös tulevan Jyväskylän rakennusjärjestystä. Se sisältää yleisiä ohjeita rakentamisesta mitä tulee esim. rakennuksen etäisyyteen vesistöön ja siitä riippuvaan neliömäärään, tonttien koosta eriluonteisilla alueilla, haja-asutusalueen uudisrakentamisen vaatimuksista sekä monista muista asioista. Eräs päätelmä on, että rakentamista pitkin metsiä pyritään vähentämään kaavoittamattomilla alueilla.

Kaavan tarkoitus on ohjata rakentamista yhdyskuntarakenteen kannalta järkevään suuntaan, esimerkiksi kyliin.

Julia Virtanen esitteli myös Tikkalan esillä ollutta osayleiskaavaa. Kaavassa on varattu rakentamismahdollisuuksia pitkälle ajalle, joten aivan pian ei maiseman täytyminen omakotitaloista ole odotettavissa eikä sitä tavoitellakaan. Maa-seutumaisemassa on rakennettava toisenlaisten sääntöjen mukaan. Julkisuu-
dessa olleet peltotontit ovat Korpilahden kunnan ostamalle maalle kaavoitettuja: kunnan intressi on ostaa maata, jotta kaavalla on mahdollisuus toteutua eikä tontin myyminen ole aina yksityisestä maanomistajasta kiinni.

Sopivasti keskitetystä rakentamisesta on etuja: esim. vesi- ja jätevesilinjat saadaan hyvin järjestettyä, kaikille ei tarvita omaa tonttitietä, sähköt voidaan vetää paremmin. Kaavassa jätetään omat alueensa myös maa- ja metsätaloudelle, vesiliikenteelle, kouluille ja päiväkodeille sekä muille tarpeille.

Kaavoitus ei ole aivan helppo tai yksinkertainen asia. Lisäksi se vie aikaa: on luultavaa, että Putkilahdessa pyritään tulevassa rakentamisessa löytämään ns. kyläkaavan tai uudentyyppisten rakentamisaikaselvitysten kautta helpotusta uudisrakennuspaineisiin valtakunnallisella maisema-alueella. Tämä ei vaatisi useiden vuosien mittaista raskasta ja kallista yleiskaavaprosessia suhteellisen vähäisen rakennustarpeen ohjaamiseksi. Julia Virtanen rohkaisi tilaisuuden päätteeksi osallistujia ottamaan häneen yhteyttä kaavoitukseen ja rakennushankkeisiin liittyvissä asioissa. Karttoihin, esiselvitys- ja rakennusjärjestysmateriaaliin voi tutustua kyläläisillä.

LÄHETTÄJÄ:
PUTKILAHDEN KYLÄLEHTI
VESPUOLENTIE 1977 B1
41870 PUTKILAHTI, FINLAND

LM-SÄHKÖ

Korpilahdentie 808
19920 Pappinen
☎ 0400 476 559

- ▶ sähköasennukset
- ▶ teleasennukset
- ▶ sähkösuunnittelu

Nokia matkapuhelinten
ja Sonera liittymien
asiantuntijaliike
Seppälänkankaalla

sonera NOKIA

Midare Oy

Ahjokatu 12 ☎ 0424 20011

SÄHKÖ-HENKKA OY

Sähköurakointi ja
antenniasennukset

Kariharjuntie 9, 19650 Joutsa
Henkka: 0400 643 448

www.sahko-henkka.fi

ME PALVELEMME Aukioloaikamme:

ma - ke klo 9-15.45, to klo 9-16.30, pe 9-15.45

Tilit ja kortit 010 254 5101
Asunto- ja muut luotot 010 254 5102
Säästäminen ja sijoittaminen 010 254 5103

Notariaattiasiantuntija Reijo Säkkinen 010 254 5150
Myyntipäällikkö Sari Vesterinen 010 254 5155
Toimitusjohtaja Kyösti Myller 010 254 5160

Telefax 010 254 5170
Verkkopalvelut www.op.fi

Etua elämään. OP-Pohjolasta. KORPILAHDEN
Osuuspankki

KORPILAHDEN APTEEKKI

p. (014) 821 775
Avoinna:
ma - pe 9 - 17
la 9 - 13

www.korpilahdenapteekki.fi

LUHANGAN SIVUAPTEEKKI

p. (014) 877 271
Avoinna:
ma - pe 9.30 - 16.00

HANKI UUDET JÄTEASTIAT MEILTÄ KOTIIN TOIMITETTUINA

600 ltr

240 ltr

- ◇ JÄTTEENKULJETUS
- ◇ VAIHTOLAVAT
- ◇ LOKAHUOLTO
- ◇ VIEMÄREIDEN AVAUKSET
- ◇ JÄTEHUOLTOTUOTTEIDEN
MYyntI

SIHVARI OY

www.sihvari.fi, info@sihvari
Puh. 010 525 1640

HPN-Pelti

rakennuspeltityöt
ammattitaidolla

☎
0500 615263

Postiosoite:
Honkalanmutka 2 B 3
41800 Korpilahti

Referenssikohde Putkilahdessa:
Koulupuiston uusi katto (2004)

TARMO
LÄHIKAUPPIAS

Virran Puoti

Puoti avoinna 1.12. alkaen:
ma-pe 10-17, la 9-13, su 12-14 (joulukuussa)
Kahvio on auki puodin aukioloaikoina sekä tilauksesta

päivittäistavarat
kahvio (B-oikeudet)
benssiini 95E, polttoöljy
rauta ja maatalous
valokopio- ja nettipalvelu

WWW.VIRRANPUOTI.FI

PUHELMET: 014-825 177, 044-587 7810
VIRRAN PUOTI, VESPUOLENTIE 1950 B, 41870 PUTKILAHTI